

LingoTracker

Sisällysluettelo

Jaksotettu harjoittelu	1
Oppilaiden omat sanastot.....	1
LingoTracker-materiaalien laadinta.....	2
Sanalistat	2
Sanat ja äänet	2
Sanat kontekstissa	3
Sanat äänitetyssä kontekstissa	3
Sanat laajennetussa äänikontekstissa	3
LingoTrackerin käyttö uudenaikaisena sanakokeena.....	3
LingoTracker oppilaitoksen verkkopalvelimella.....	3
LingoTracker omalla koneella	3
LingoTrackerin käyttö selaimella	4

LingoTracker tekee kieliportfoliosta aktiivisen

Sanaston oppiminen vieraalla kielellä on avainroolissa menestyksekkäässä kielenoppimisessa. Sanastoharjoittelu sekä tukee muita kielen osa-alueita että luo sujuvuutta luetun ymmärtämiseen ja puheen tuottamiseen.

LingoTracker on sanaston harjoittelun työkalu, joka avaa uusia mahdollisuuksia. Sen avulla voi harjoitella valmiita sanastoja, joissa teksti ja ääni tukevat toisiaan. Vaihtoehtoisesti oppilaat voivat tehdä sillä itsenäisesti tai yhteistoiminnallisesti omia sanastojaan. LingoTracker sopii myös oppilaan portfolion aktiiviseksi osaksi, jonka hyöty on siinä, että se muistaa oppimisen vaiheen. Omia sanastoja varten LingoTracker voidaan ladata omalle koneelle, yhteisiä sanastoja voidaan käyttää myös www-selaimella Internetin kautta mistä tahansa. LingoTracker -työkaluohjelmassa sana saa merkityksensä lauseyhteydessä, ja sanojen oppimista lauseyhteydessä pyritään tukemaan.

Jaksotettu harjoittelu

LingoTrackerin lähtökohtana on jaksottaa harjoittelua pitemmälle aikavälille. Ohjelmaan valmiiksi asennettujen sanastojen osalta ohjelma toimii seuraavan periaatteen mukaisesti:

1. Oppimisen kohteena oleva sana tarjotaan aukkotehtävän muodossa. Jos oppija kirjoittaa sanan oikein, se siirtyy osattujen laariin ja lisää oikean alakulman OK:lla merkittyä laskuria. Jos oppija tekee virheen, sana näytetään oikeassa muodossa ja oppija kuulee koko lauseen (äänituettujen sanastojen osalta). Tämän jälkeen sana täytyy kirjoittaa oikein, ja kun siinä onnistutaan, se siirtyy ensimmäiseksi kerrattavien joukkoon kasvattaen laskuria 1.

2. Kun sana on ollut kolme minuuttia ensimmäisessä joukossa, siihen liittyvää tehtävää tarjotaan seuraavan kerran (mikäli ohjelma on auki ja toinen tehtävä ei ole kesken). Jos oppija vastaa oikein, sana siirtyy 6 minuutin kuluttua kerrattavien joukkoon ja lisää laskuria 2. Jos oppija tekee virheen tässä vaiheessa, sana palaa joukkoon 1, eikä ohjelma siirry eteenpäin ennen kuin sana on kirjoitettu oikein. Tämän vaiheen jälkeen sanat eivät suoraan siirry joukkoon 2, vaan tulevat uudestaan kertailuun 3 minuutin kuluttua.
3. Kertailut tapahtuvat seuraavan aikataulun mukaisesti:

Joukon 1 sanat tulevat kertailuun 3 minuutin kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon
Joukon 2 sanat tulevat kertailuun 6 minuutin kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon
Joukon 3 sanat tulevat kertailuun 12 minuutin kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon
Joukon 4 sanat tulevat kertailuun 24 minuutin kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon
Joukon 5 sanat tulevat kertailuun 2 tunnin kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon
Joukon 6 sanat tulevat kertailuun 2 päivän kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon
Joukon 7 sanat tulevat kertailuun 14 päivän kuluttua sanan siirtymisestä joukkoon

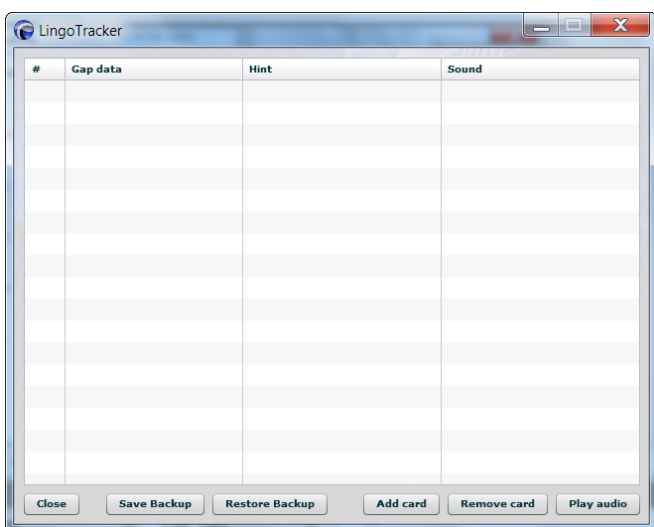
Mekanismi, joka siirtää virheelliset sanat aina uudelleen alkuun, mahdollistaa sen, että hankalat sanat automaattisesti kertautuvat riittävän monta kertaa.

Oppilaiden omat sanastot

LingoTrackeriin voidaan valmiiden sanastojen lisäksi syöttää myös oppilaiden omia sanastoja ja esimerkkilauseita. Niitä oppilaat voivat kerätä ryhmätyönä. Kun kielenoppija työstää sanastoa tehtäväksi, hän saa hyvän alun sanojen oppimiseen. Sen jälkeen hän voi LingoTrackerin avulla juurruttaa vaikeat sanat mieleensä.

Oppiminen LingoTrackerin avulla on kohdennettua, sillä opiskelijat työstävät sanastoa, jonka kokevat haasteelliseksi. Ajan kuluessa oppilaitokseen syntyy kattava kokoelma oppilaiden koostamia sanastotehtäviä.

Teknisesti sanastotehtävien teko on yksinkertaista. Napauttamalla ohjelman oikeassa yläkulmassa olevaa hammasratas-ikonia avautuu valikko, josta valitaan henkilökohtaisen sanaston editointi (Edit personal database).

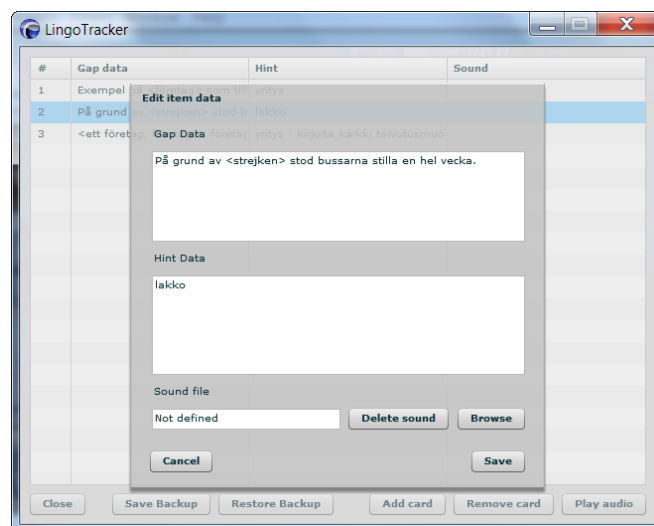

Jokainen rivi tietokantataulukossa edustaa yhtä opiskelun kohteena olevaa sanaa. Rivit täytetään Add item -napin kautta avautuvan lomakkeen avulla. Gap data -kenttään kirjoitetaan lause, jossa sana esiintyy. Aukkokohta ympäröidään < > -merkeillä. Hyväksyttävät vaihtoehdot erotetaan merkkien sisällä pystyviivalla (|). Hint data -kenttään kirjoitetaan vihje, jonka avulla aukko on pitäisi osata täyttää. Annetussa esimerkissä vihje on sanan suomenkielinen vastine. Yhtä hyvin se voisi olla esimerkiksi kohdekielinen kuvaus sanalle, "en institution som skapats för att göra affärer", tai sama suomeksi, "organisaatio, joka on pystytetty liiketoimintaa varten".

Lomakkeen yläosassa keskellä on mahdollisuus rastittaa 'Randomize output' ruutu. Kun ruudussa on rasti, sanat esitetään LingoTrackerissä sekoitettuna järjestyksessä. Jättämällä rasti pois pääsee säätelemään sanojen järjestystä ensimmäisellä kerralla. Tosin tässäkin tapauksessa oppijan virheet sekoittavat nopeasti järjestystä. Tietty sana ei kuitenkaan koskaan esiinny ennen kuin sitä edeltävät sanat ovat esiintyneet ainakin kerran.

Teknisesti ei ole mitään esteitä yksittäisten sanojen käyttämiselle aukkoina.

Sanaan tai rakenteeseen liittyvän äänen pitää olla tallennettuna omaan .mp3-muotoa olevaan äänitiedostoon. Nämä tuodaan aina LingoTrackerin käyttöön valitsemalla tiedosto Browse-nappia nappauttamalla ja avaamalla tiedosto.

LingoTracker-materiaalien laadinta

LingoTracker on ensisijaisesti sanaston juurruttamisen väline, eli se on tarkoitettu muistin tueksi. Se toimii parhaiten, kun halutaan varmistaa, etteivät muissa yhteyksissä esiintyneet sanat ja sanonnat valu hukkaan. Kertailun ansiosta LingoTracker luo niin vahvoja muistijälkiä, että kun hankalampi sana muutaman päivän sisällä esiintyy jossain muussa yhteydessä, muistuu LingoTracker-kokemus automaattisesti mieleen.

LingoTrackerissä käytetty sisältö voi vaihdella suuresti. Seuraavassa eräitä esimerkkejä.

Sanalistat

Keskeinen sanasto pitää tavallisesti ylioppia. Se tarkoittaa sitä, että oikea sana pitää osata tuottaa esimerkiksi pelkän vihjesanan perusteella. Oppilas tai oppilasryhmä, joka käyttää LingoTrackeriä kokeisiin valmistautumiseen, päätyy helposti ensimmäiseksi tähän vaihtoehtoon. LingoTrackerin tarjoama hyöty muodostuu pitemmälle ajalle jakotetusta harjoittelusta ja välittömästä palautteesta kirjoitusvirheiden suhteen.

Sanat ja äänet

Kun sanoista on mukana myös syntyperäisen lausumat äänet, jokainen kohtaaminen sanan kanssa vahvistaa myös auditiivista muistijälkeä.

Sanat kontekstissa

Kun sana esiintyy käyttöyhteydessä, joko lauseen tai fraasin osana, sen merkitys täsmentyy. Samalla opitaan yksi luonteva käyttöyhteys ja mahdollisesti kollokaatti.

Sanat äänitetyssä kontekstissa

Sanojen esittäminen äänitetyssä lause- tai fraasi-kontekstissa lisää edelliseen myös lauseen tai fraasin prosodiikkaa, jolla saattaa auditiiviselle oppijalle olla suurikin merkitys.

Sanat laajennetussa äänikontekstissa

LingoTrackerissä käytettyjen äänitteiden ei suinkaan tarvitse olla vain fraasien tai lauseiden toistoa. Äänite voi myös lisätä kontekstia, kuten seuraava esimerkki osoittaa. Lihavoidut sanat ovat opettelu kohteena olevia sanoja.

Kontekstilause	Vihje	Äänipalaute
I'm afraid we don't give refunds . mean	rahaa takaisin	I'm afraid we don't give refunds. What do you you don't give refunds?
I'm sorry but it's not my problem .	ongelma	I'm sorry but it's not my problem. What do you mean it's not your problem?
I'm afraid I can't help you.	pelkään	I'm afraid I can't help you. What do you mean you can't help me?

Tässä esimerkissä oppija näkee aina kontekstilauseen ilman lihavoitua sanaa, ja kun hän saa äänipalautteen, kontekstilause tulee miespuhujan ”huonon asiakaspalvelijan äänellä”. Ääni jatkuu välittömästi narkästyneen naispuhujan kysyvällä intonaatiolla. Jokainen narkästynyt kommentti alkaa fraasilla 'what do you mean'. Implisiittistä oppimista ruokkiva osuus on siis merkittävä.

Äänipalaute voi sisältää myös opastusta, esimerkiksi:

Människor i fattiga länder är ofta beroende av **bistånd** för att överleva. Sanaa 'bistånd' käytetään tavallisesti valtion antaman avun yhteydessä samoin kuin sosiaaliviranomaisten kohdalla.

tai

Människor i fattiga länder är ofta beroende av **bistånd** för att överleva. Termen "bistånd" används vanligtvis då man talar om hjälp som ges till människor eller länder som drabbats av olyckor eller katastrofer, eller människor som behöver ekonomiskt stöd för att klara vardagen.

Näissä esimerkeissä oppija näkee tavalliseen tapaan kontekstilauseen, lihavoitu sana peitetynä, mutta palautteena kuuluukin kontekstilauseen lisäksi sanan käyttöä rajaava opastus joko äidinkielellä tai kohdekielellä.

LingoTrackerin käyttö uudenlaisena sanakokeena

LingoTracker tarjoaa myös oivan vaihtoehdon perinteiselle sanaston pänttäämiselle. Sanakokeen sijaan oppilaat voivat esimerkiksi pienryhmissä koostaa sanastotehtäviä kustakin käsitellystä tekstikappaleesta. Luotuja sanastoja voidaan sitten hyödyntää koko ryhmän yhteisenä harjoitusmateriaalina.

LingoTracker oppilaitoksen verkkopalvelimella

LingoTracker voi olla oppilaitoksen verkkopalvelimella kahdella eri tavalla.

LingoTracker omalla koneella

- 1) Oppilaitos tarjoaa oppilaille mahdollisuuden ladata palvelimeltaan omalle koneelle LingoTrackerin, johon oppilas voi kerätä omaa sanastoaan. Tällöin sanasto ja etenemistiedot tallentuvat oppilaan oman koneen kovalevyille. Harjoittelun kohteena olevat sanastot oppilas lataa oppilaitoksen tai kustantajan sivuilta.

The screenshot shows the LingoTracker web interface. At the top, there is a header with the LINGONET logo and the text "Meidän sanastot". Below the header, there are two images: a building and a group of people using a laptop. The main content area contains the following text:

Jos sinulla ei vielä ole sanaston harjoitteluyhjeimaa omalla koneella, vilkaise [asennusohjetta](#). Lataa sitten LingoTrackeriäsi. Noudata asennusohjetta.
Kun harjoitteluyhjeima LingoTracker on koneellasi, napauta haluamaasi sanastoa ja valitse kaikkiin kysymyksiin vastaukseksi Avaa / Open.

Muutaman lauseen kokeilusanoja:

- Ruotsi
- Englanti
- Saksa
- Ranska
- Venäjä
- Italia

Musta, että voit aina tehdä myös omia sanastoja!

2) Sivulla on oppilaalle esimerkiksi seuraavan kaltainen ohje (kokeilusivu):

Jos sinulla ei vielä ole sanaston harjoitteluohjelmaa omalla koneella, vilkaise [asennusohjetta](#). Lataa sitten LingoTracker [tästä](#). Noudata asennusohjeita.

Kun harjoitusohjelma LingoTracker on koneellasi, napauta haluamaasi sanastoa ja valitse kaikkiin kysymyksiin vastaukseksi Avaa / Open.

Muutaman lauseen kokeilusanastoja:

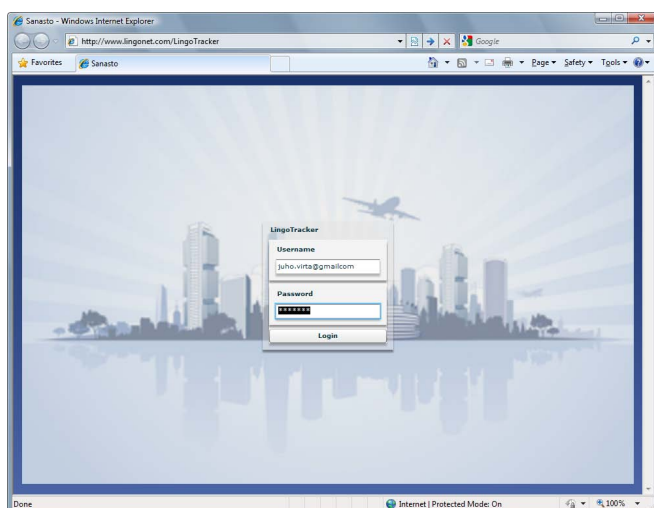
[Ruotsi](#)
[Englanti](#)
[Saksa](#)
[Ranska](#)
[Venäjä](#)
[Italia](#)

Muista, että voit aina tehdä myös omia sanastoja!

LingoTrackerin käyttö selaimella

Kustantaja tai oppilaitos voi ylläpitää eri kursseihin liittyviä sanastoja, joita käytetään selaimen kautta.

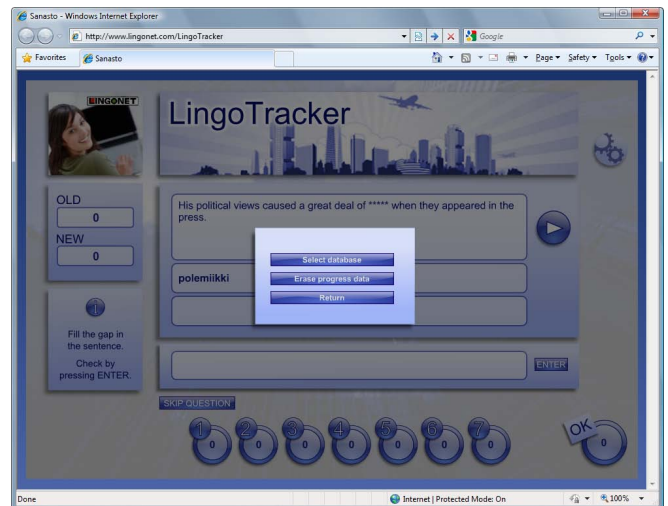
1) Oppilas kirjoittaa selaimen kurssilla annetun osoitteen ja kirjautuu palveluun. Suositeltava käyttäjätunnus on esimerkiksi sähköpostiosoite. Salasana keksitään itse ensimmäisellä kerralla ja sen muistaminen on ehtona omien tietojen löytymiselle jatkossa.

Mikäli oppija on aiemmin käyttänyt sovellusta, oikea sanasto aukeaa, ja sovellus näyttää etenemistiedot. Jos oppilas on vasta aloittamassa, ruutu on alla esitetyn kaltainen – kaikki laskurit ovat nollassa.

Selainversiossa sanaston vaihtaminen tapahtuu työkaluikonen kautta. Napauttamalla hammasratkilla kuvitettua ikonia avataan valikko, josta löytyy vaihtoehto tietokannan eli sanaston valinnalle. Sen napauttaminen avaa sanastojen listan.

Sanaston tai kurssin nimen valinta ja sitä seuraava Open-napin painallus käynnistää ko. sanaston harjoittelun. Kaikki oppilaan etenemistiedot säilyvät oppilaitoksen palvelimella, ja usean kurssin samanaikainen harjoittelu on mahdollista.

